

Referat

Referat af møde i:

Etisk udvalg

Dato for møde:

18. februar 2011

For referat:

Karen Langvad

Dato for udarbejdelse:

25. februar 2011

Deltagere:

Brian Errebo-Jensen
Jeanette Præstegaard
Hanne Munch
Annemarie Svenningsen
Alik Weintraube

Afbud:

Referat

Dagsorden

1. Velkomst
2. Siden sidst
3. Punkter til drøftelse
  - a. Tema: Ethiske problemstillinger i sundhedsprofessionerne. Oplæg ved Jacob Birkler, formand for Etisk Råd
    - i. Drøftelse af behov for evaluering og revision af Danske Fysioterapeuters etiske retningslinjer
  - b. Forholdet mellem autorisationslov og ledelsesret
    - i. Færdiggørelse af temanotat
  - c. Placebo
    - i. Drøftelse af notat fremlagt af Alik Weintraube
4. Punkter til orientering
5. Indstilling til HB
6. Kommende møder
7. Evaluering af mødet

Ad 1

Formanden byder velkommen til det nye arbejdsår. Udvalget har planlagt tre møder for 2011. Behov for mere evt. i form af "e-mail-møder" vurderes hen ad vejen.

En stor udfordring for det kommende år bliver udvalgets bidrag til Fagfestival, der afholdes i marts 2012. Punktet er på dagsordenen til kommende møde.

Ad 2

Siden sidst:

- Udvalget har siden sidst bidraget med en kommentar til en artikel i Fysioterapeuten vedrørende Re5. Udvalget bemærkede, at den endelige kommentar kunne have været skarpere. Formanden præciserede, at kommentaren skulle gå på markedsføringsstrategien og ikke på præmisser for indførelse af ny teknologi. Dette er dog også et spændende og relevant emne, som udvalget kan tage op.
- Udvalget har med udsendelse af dagens materiale modtaget link til ny KL publikation om prioritering i sundhedsvæsenet. Udvalget finder temaet meget relevant i forhold til de aktuelle brændpunkter i sundhedsvæsenet. Udvalget bemærker, at DR i den kommende uge har debat om prioritering i sundhedsvæsenet i både radio og TV. Udvalget beslutter en debat over nettet om prioritering med opsamling på næste udvalgs møde.
- Den nye hovedbestyrelse har konstitueret sig. Brian er således fortsat formand for etisk udvalg og en af Danske Fysioterapeuters to repræsentanter i Patientombuddets Disciplinærnævn (tidligere Patientklagenævnet). Brian er endvidere udpeget som formand for det nye arbejds miljøråd.
- Sundhedsstyrelsens publikation Etik i sundhedsfremme og forebyggelse er udleveret til hovedbestyrelsen.

Ad 3a

Dagens temadrøftelse retter sig mod Danske Fysioterapeuters etiske retningslinjer og spørgsmålet om, hvorvidt der er behov for en gennemgående revision af dem. Udvalget har bedt Jacob Birkler, formand for Det Etiske Råd deltage i debatten pga sin store ekspertise indenfor etik generel, men også fordi Jacob Birkler til daglig underviser på UC Syddanmark og kender sundhedsprofessionerne og de etiske problemstillinger, som knytte sig til det at være sundhedsprofessionel.

Jacob Birkler indledte temadrøftelse med et oplæg vedrørende etik i sundhedsprofessionerne, aktuelle strømninger i samfundet/sundhedsvæsenet og de overvejelser, som disse afstedkommer blandt sundhedsprofessionelle.

En af hovedpointerne fra Jacobs oplæg var, at interessen for etik p.t. er stor i sundhedsprofessionerne, bl.a. fordi de grundlæggende værdier i fagene udfordres pga bl.a. prioriteringer, besparelser, ny teknologi og lignende.

En anden af pointerne var, at etik i et fag er lig med de grundlæggende værdier, og etikken kommer således primært til udtryk i praksis. Der er imidlertid en tilbøjelighed til at trække etikken ud/frem i øjeblikket, som om den kan være et redskab i sig selv. Det kan være nyttigt, når der er store udfordringer, og dilemmaerne gør det svært at vælge vej. Men vær opmærksom på, at etik ikke bliver til dogmer/leveregler. For intet er sort/hvidt og slet ikke i etik.

Jacobs slides vedlægges referatet.

Faglig redaktør Vibeke Pilmark deltog under punkt 3a med henblik på in-put til Fysioterapeuten.

Efter oplæg og debat med udvalget kom Jacob Birkler med kommentarer til Danske Fysioterapeuters etiske retningslinjer. Den gennemgående kommentar knytter sig til ovenstående pointe om, at etik er grundlæggende værdier, som kommer til udtryk i praksis. Det er på den baggrund vigtigt at være opmærksom på, at etiske retningslinjer skal virke som støtte og hjælp, når virkeligheden udfordrer disse værdier – når fysioterapeuter føler, at de presses til at tilsidesætte grundlæggende værdier.

Udvalget besluttede på baggrund af Jacob Birklers kommentarer at gennemføre en revision af de etiske retningslinjer. Reviderede retningslinjer forelægges repræsentantskabet på møde i 2012.

Ad 3b

Udvalget har gennem en periode arbejdet med autorisationslovens betydning for fysioterapeuter. Der foreligger nu et udkast til et temanotat om Forholdet mellem autorisationslov og ledelsesret. Udvalget har bedt Jacob Birkler komme med kommentarer til notatet med henblik på en sidste drøftelse af notatet før fremlæggelse for HB og efterfølgende formidling.

Jacob Birkler henviste i sine kommentarer til pointerne i sit indledende oplæg vedrørende forholdet mellem solidaritet og loyalitet. Temanotatet lægger sig ind i dette spor og peger på et felt, hvor fysioterapeuter føler sig i klemme, fordi grundlæggende faglige værdier kommer under pres, når man skal udvise loyalitet overfor ledelsesbeslutninger.

Jacob opfordrede udvalget en skærpelse af intentionerne med notatet, ligesom han opfordrede til, at eksemplerne gives den fremtrædende plads i notatet.

Udvalget besluttede på den baggrund en sidste gennemskrivning af notatet, hvorefter det sendes til hovedbestyrelsen med en indstilling om, at hovedbestyrelsen sender notatet videre til formidling via foreningens diverse kommunikationskanaler.

Ad 3c

Alik Weintraube har lavet et udkast til en artikel om brug af placebo i fysioterapi, som han har ønsket at drøfte med udvalget. Udvalget drøftede kort artiklen på seneste møde. Kommentarerne på dette møde ligger i forlængelse af tidligere kommentarer:

- Substansen i placebo er vigtig, men begrebet placebo er problematisk i forhold til fysioterapi.
- Begrebet placebo er hentet i biomedicinen og dækker over fænomener, som ikke lader sig forklare i den almindelige medicinske forståelsesramme.
- Fænomener som god kommunikation, relationen mellem terapeut og patient, empowerment, selvhelbredende kræfter, hån, støtte m.m. er velkendte, anerkendte og en integreret del af fysioterapi. Det er derfor ikke i overensstemmelse med fysioterapi at skille dem ud og fokusere på dem som selvstændige fænomener.
- Forestillingen om, at man skulle kunne vælge placebo til/fra i behandlingen giver ikke mening i fysioterapi.

Udvalget finder ikke, at der er en særskilt etisk relevante/problematiske i artiklen/emnet (sætning rettes til). Udvalget beslutter, at der ikke skal arbejdes videre med emnet som tema. Udvalget takker Alik for muligheden for at drøfte et spændende emne. Alik opfordres til at få artiklen publiceret ud fra en faglig vinkel.

Ad 4

Udvalget har ikke yderligere punkter til orientering.

Ad 5

Udvalget indstiller til hovedbestyrelsen, at temanotatet Forholdet mellem autorisationslov og ledelsesret: et etisk dilemma? drøftes, og at det beslutes, at notatet skal formidles til Danske Fysioterapeuters medlemmer gennem diverse kommunikationskanaler.

Ad 6

Udvalget har næste møde i maj. Tema for dette møde er etik i forhold til teknologi. Det aftales, at Karen kontakter lektor Lotte Hunniche, SDU med henblik på oplæg til mødet – alternativt lektor Finn Olesen fra AU.

Det besluttes, at der skal sættes særlig fokus på udvalgets bidrag til Fagfestival. Udvalget foreslår, at navne som Jacob Birkler og Bente Klarlund drøftes som mulige oplægsholdere i forhold til etik.

Videre ønsker Jeanette en drøftelse af eget oplæg til WCPT konferencen.

Endelig skal revision af retningslinjer på dagsordenen. Det vil i den forbindelse være relevant at se på udvalgets kommissorium, for netop at blive præcis på, hvilken rolle udvalget har i forhold til retningslinjer, anbefalinger og lignende jf. dagens drøftelser.

Ad 7

Evalueringen af mødet var, at det har været et godt forberedt møde med inspirerende in-put.